

INCIDENCIJA ZLOČUDNIH BOLESTI KOD BOLESNIKA SA SUSTAVNIM ERITEMSKIM LUPUSOM U ZADARSKOJ ŽUPANIJI

Anna-Maria Perica, Kristina Frketić-Marović, Marija Zubčić, Antonija Subotić

Opća bolnica Zadar, Zadar, Hrvatska

Uvod. Velik broj opservacijskih istraživanja upućuje na povećan rizik od razvoja zloćudne bolesti kod bolesnika sa sustavnim eritemskim lupusom (SLE), ali su rezultati nedosljedni. Dok su neke studije utvrdile povećan rizik za nastanak karcinoma štitnjače, vrata maternice i limfoma, druge su našle smanjeni rizik za karcinom mokraćnog mjehura, prostate, dok su treće utvrdile da nema izravne povezanosti između SLE i određenih zloćudnih bolesti.

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi incidenciju zloćudnih bolesti kod bolesnika sa SLE u Zadarskoj županiji. Istraživanje je provedeno pretraživanjem elektronske baze podataka Opće bolnice Zadar u 15-godišnjem periodu (od 2007. do 2022. godine).

U navedenom periodu u Općoj bolnici Zadar liječena su ukupno 144 bolesnika sa SLE, od čega 126 žena (87.5 %) i 18 muškaraca (12.5 %). U navedenom periodu kod 12 bolesnika otkrivena je zloćudna bolest, i to kod 10 žena (8 %) i kod dva muškarca (11 %). Jedna bolesnica imala je dvije zloćudne bolesti, karcinom kolona i karcinom usne šupljine. Od ukupno 13 zloćudnih bolesti, bilo je 11 karcinoma (85.7%) i to po dva karcinoma dojke, kolona, vrata maternice i kože, te po jedan karcinom pluća, sinusa, usne šupljine i želuca. Preostale dvije zloćudne bolesti bile su non-Hodgkin limfom i yolk-sac tumor. Do sada je od maligne bolesti umrlo troje bolesnika, jedna bolesnica je preminula od posljedica karcinoma kolona, jedna od difuznog intestinalnog non-Hodgkin limfoma, a treći bolesnik od posljedica yolk-sac karcinoma medijastinuma. Kod jednog bolesnika (8.30%) je dijagnoza malignoma postavljena prije obolijevanja od SLE-a, a u preostalih 11 (91.70%) nakon postavljanja dijagnoze SLE-a.

Zaključak. Stopa incidencije raka u Hrvatskoj za 2020. godinu iznosila je 573.9/100 000. U našem istraživanju obradom podataka oboljelih od SLE nađeno je da ih je čak 8 % oboljelo od zloćudne bolesti, što predstavlja značajno veću incidenciju u odnosu na opću populaciju. Ovakvi podaci neosporno potvrđuju kako dijagnoza SLE nosi izrazito visok rizik za obolijevanje od zloćudne bolesti te naglašava potrebu za sustavim *screeningom* za zloćudne bolesti kod oboljelih od SLE.

Ključne riječi: sustavni eritemski lupus, zloćudne bolesti, karcinom, limfom

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa